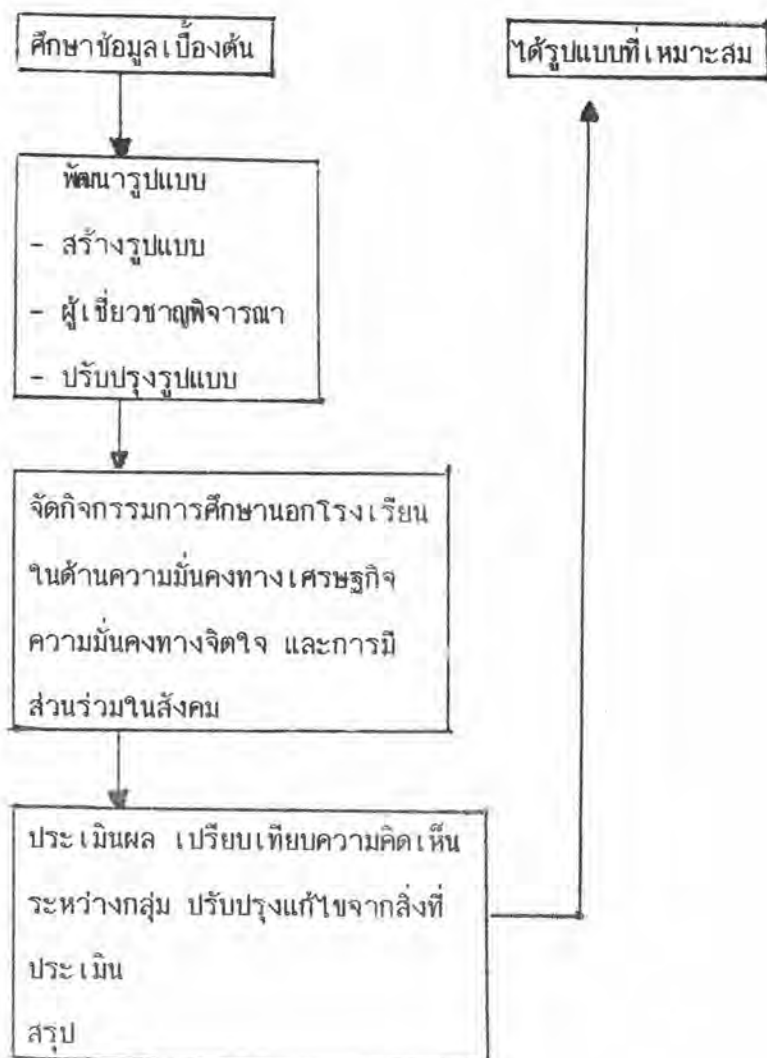

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดสงขลา ทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดสงขลา และเปรียบเทียบความคิดเห็นข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุจำแนกตามตัวแปร เพศ ที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษา และรายได้ ซึ่งจะได้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะนำไปจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

ตั้งรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการเตรียมการดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา รายงานการวิจัย ทฤษฎี และภาคปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยผู้สูงอายุ นโยบายเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุในเรื่องต่อไปนี้เป็นคือ จิตวิทยา ทฤษฎีเกี่ยวกับผู้สูงอายุ นโยบายและแผนการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุ

1.2 ศึกษาความต้องการของผู้สูงอายุ ด้วยการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ เพื่อให้ผู้สูงอายุตอบข้อคำถามในเรื่องกิจวัตรประจำวัน การใช้เวลาว่าง กิจกรรมที่ต้องการสถานที่จัดกิจกรรม ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ ระหว่างเดือน เมษายน - สิงหาคม 2534 และนำข้อมูลดังกล่าวมาประมวลเพื่อกำหนดกิจกรรม

1.3 สอบถามผู้เชี่ยวชาญ ผู้รู้ ผู้สนใจกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุ เกี่ยวกับแนวคิดในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุ ในด้านเนื้อหา วิธีการจัด ระยะเวลา สถานที่ และวิทยากร โดยอาศัยข้อมูลที่ประมวลจากการศึกษาความต้องการของผู้สูงอายุและจากเอกสาร ระหว่างเดือนมิถุนายน - ตุลาคม 2534

1.4 ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และศึกษาความต้องการของผู้สูงอายุ ได้ข้อสรุปว่า การจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุในด้านเนื้อหา ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ และการฝึกสงบจิตใจ และควรมีโอกาสได้เข้าร่วมในสังคม ยอมรับความเปลี่ยนแปลงของสังคม วิธีการจัดควรจัดในลักษณะการฝึกอบรม การนำเที่ยวหรือการรวมกลุ่มในเวลาสั้น ๆ และสถานที่ ๆ สะดวกกับการเดินทางของผู้สูงอายุ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบ ผู้วิจัยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลเบื้องต้นจากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้สูงอายุและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความต้องการมากำหนดเป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการความเหมาะสมของผู้สูงอายุ รูปแบบที่ได้กำหนดมีลักษณะผสมผสานทั้งการให้ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา การทัศนศึกษา และกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เพลิดเพลิน ผ่อนคลายความเครียด

และได้เรียนรู้จากของจริง ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมใน 3 ด้าน คือ การจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในด้านความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ การจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในด้านความมั่นคงทางจิตใจ และการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในด้านการมีส่วนร่วมในสังคม แต่ละเนื้อหาองค์ประกอบ 6 ส่วน คือ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม ระยะเวลาการจัดกิจกรรม การนำเสนอกิจกรรม และสถานที่จัดกิจกรรม จำนวนทั้งสิ้น 18 กิจกรรม เป็นเวลา 3 วัน สถานที่ไปศึกษาดูงานคือ จังหวัดสงขลา จังหวัดพัทลุง และจังหวัดตรัง ต่อจากนั้นนำรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสม ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญต่อไป

2.2 ปรับปรุงรูปแบบ

ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะให้ปรับปรุงรูปแบบดังต่อไปนี้คือ 1) ในด้านเวลา คือ พิธีเปิดจาก 08.00 น. เปลี่ยนมาเป็น 08.30 น. 2) กิจกรรมควรเน้นความสำคัญของกิจกรรมความมั่นคงทางจิตใจเป็นอันดับแรก กิจกรรมการมีส่วนร่วมในสังคม เป็นลำดับ 2 และกิจกรรมความมั่นคงทางเศรษฐกิจตามลำดับ 3) ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมควรจะมีแพทย์หรือพยาบาลตรวจสุขภาพ และ 4) การสร้างความประทับใจในการจัดกิจกรรม ผู้วิจัยได้ปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วจึงนำรูปแบบดังกล่าวไปให้ผู้สูงอายุพิจารณาอีกครั้งว่ามีส่วนต้องปรับปรุง ณ จุดใดบ้าง จากการสอบถาม ผู้สูงอายุเห็นด้วยกับรูปแบบที่ได้รับการปรับปรุงดังกล่าวแล้ว และเห็นด้วยกับการเน้นให้เห็นความสำคัญกิจกรรม ด้านความมั่นคงทางจิตใจเป็นอันดับแรก

ขั้นตอนที่ 3 การจัดกิจกรรม

นำรูปแบบไปทดลองใช้จัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดสงขลา เพื่อทราบความเหมาะสมและทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบในการจัดกิจกรรมการศึกษาใน 3 ด้าน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

3.1 การเตรียมการจัดกิจกรรม

3.1.1 ติดต่อประสานงานและขออนุญาตเป็นขั้นตอนไปยังจังหวัด อําเภอ และตำบลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการทัศนศึกษา โดยผู้วิจัย ไปติดต่อประสานงานกับเจ้าอาวาส

วัดหาดทรายแก้ว ประธานกลุ่มสหกรณ์บ้านคลองเปียง ผู้อำนวยการโรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ
เจ้าอาวาสวัดท่าสุมน และเจ้าของฟาร์มรัตนา เพื่อขอเยี่ยมชมกิจการ ติดต่อวิทยากรใน
การบรรยาย และกลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรม

3.1.2 เตรียมเอกสาร อุปกรณ์ และสื่อจัดทำแผนการดำเนินการอย่าง
ละเอียด ได้แก่ สื่อวีดิทัศน์ และสื่อภาพวาด เพื่อใช้ประกอบการบรรยาย แบ่งกลุ่มอภิปราย
และประชุมวิทยากรก่อนดำเนินการ

3.1.3 รูปแบบที่นำไปจัดกิจกรรม คือ รูปแบบทัศนศึกษา ศึกษาดูงาน
ในพื้นที่เป็นเวลา 3 วัน โดยมีการบรรยายเนื้อหา นำไปดูของจริง และฝึกปฏิบัติโดยครอบคลุม
วัตถุประสงค์ ใน 3 ด้าน คือ การจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในด้านความมั่นคงทาง
เศรษฐกิจ การจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในด้านความมั่นคงทางจิตใจ และการจัดกรรม
การศึกษานอกโรงเรียนในด้านการมีส่วนร่วมในสังคม

3.1.4 วิทยากรที่บรรยาย พิธีกรประจำวัน และวิทยากรประจำกลุ่ม
ประกอบด้วยอาจารย์นายแพทย์ และผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจ
จิตวิทยาของผู้สูงอายุเป็นอย่างดี ได้แก่ นายแพทย์จากโรงพยาบาลสงขลา อาจารย์จาก
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคใต้ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครศรีธรรมราช
โรงเรียนวนารังเณิม สงขลา และผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมซึ่งเป็นข้าราชการบำนาญ
กรมอาชีวศึกษา และกรรมการศึกษานอกโรงเรียนร่วมเป็นวิทยากร

3.2 การจัดกิจกรรม

ผู้วิจัยนำรูปแบบที่ได้รับจากการพัฒนาแล้วไปทดลองจัดกิจกรรมให้กับ
ผู้สูงอายุชมรมละ 3 วัน คือจัดกิจกรรมระหว่างวันที่ 7-9, และ 10-12 กุมภาพันธ์ 2535
กลุ่มตัวอย่างจากชมรมผู้สูงอายุวิทยาลัยพยาบาลสงขลา จัดกิจกรรมระหว่างวันที่ 7-9 กุมภาพันธ์
2535 ผู้วิจัยได้ประสานงานและนัดหมายไว้เป็นการล่วงหน้าก่อนกำหนด 2 วัน นวัตกรรมปรับ
กลุ่มแรกในวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2535 ณ จุดนัดหมาย จากวิทยาลัยพยาบาลสงขลามายังห้อง
ประชุมศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคใต้ สงขลา จำนวน 20 คน และกลุ่มที่ 2 จัด
กิจกรรมระหว่างวันที่ 10-12 กุมภาพันธ์ 2535 จากชมรมผู้สูงอายุอำเภอจะนะ จังหวัด

สงขลา นวัตกรรมไปรับ ณ จุดนัดหมายวัดขุนทอง อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา จำนวน 25 คน
มายังห้องประชุมศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนภาคใต้ สงขลา รวมกลุ่มตัวอย่าง 45 คน จัด
กิจกรรมตามตารางกำหนด มีพิธีกรประจำวันคอยชี้แจงกิจกรรมนัดหมายและกำกับให้กิจกรรม
ดำเนินไปด้วยดี และเก็บข้อมูลจากผู้ร่วมกิจกรรม เป็นรายวัน ทั้ง 3 วัน

3.3 การประเมินเพื่อทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบและ เปรียบเทียบความ
คิดเห็นต่อรูปแบบของผู้สูงอายุ 2 กลุ่ม มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.1 วิธีการประเมิน มีการประเมินผลโดยผู้จัดกิจกรรมเป็นราย
วันที่สิ้นสุดการดำเนินการในแต่ละวัน สิ่งที่ประเมินคือความพึงพอใจในกิจกรรม และความ
เหมาะสมของเนื้อหาที่ระยะเวลา

3.3.2 เครื่องมือในการประเมิน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้
กลุ่มวัตถุประสงค์ เพื่อทราบความคิดเห็นของผู้สูงอายุ เกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรม
การศึกษาเอกโรงเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5
ระดับโดยยึดหลักเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert) คะแนนแต่ละระดับมีดังนี้

มีความพึงพอใจมากที่สุด	5
มีความพึงพอใจมาก	4
มีความพึงพอใจปานกลาง	3
มีความพึงพอใจน้อย	2
มีความพึงพอใจน้อยที่สุด	1

เกณฑ์ในการประเมินคือ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในกิจกรรมที่จัดและ
รูปแบบมีความเหมาะสม ค่ามัชฌิม เลขคณิตที่ได้จากข้อความแต่ละข้อจะใช้จุดทศนิยมเพียง 2
ตำแหน่ง โดยมีความหมายดังนี้

4.50-5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.50-4.49	เหมาะสมมาก
2.50-3.49	เหมาะสมปานกลาง
1.50-2.49	เหมาะสมน้อย
ต่ำกว่า 1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการประเมินเพื่อทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบวิชาชีพเกณฑ์ตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และมีการเปรียบเทียบความคิดของผู้สูงอายุต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน จำแนกตามเพศ ที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษา และรายได้

ขั้นตอนที่ 4 สรุปผลการจัดกิจกรรม

เพื่อทราบผลการจัดกิจกรรมในด้านความเหมาะสมของรูปแบบและ เปรียบเทียบข้อคิดเห็น เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชนอื่นต่อไป มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลรวมของประชากรและวิเคราะห์แยกแต่ละด้านคือ ความพึงพอใจในกิจกรรมความเหมาะสมของเนื้อหากิจกรรมกับระยะเวลา ได้แก่ 1) การจัด กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ 2) การจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในด้านความมั่นคงทางจิตใจ และ 3) การจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ในด้านการมีส่วนร่วมในสังคม สรุปผลการจัดกิจกรรมพบว่าผู้สูงอายุมีความพึงพอใจในกิจกรรม และ เห็นว่ากิจกรรมมีความเหมาะสมในด้านเนื้อหาที่ระยะเวลาของแต่ละวัตถุประสงค์เรียงลำดับ ดังนี้ 1) การจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในด้านความมั่นคงทางจิตใจในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$) การจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.00$) 2) การจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในด้านการมีส่วนร่วมในสังคมใน ระดับมาก ($\bar{x} = 4.12$) กิจกรรมที่ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจในระดับปานกลางคือกิจกรรมสหกรณ์ จากการสอบถามผู้สูงอายุได้คำตอบว่าผู้สูงอายุต้องการพักผ่อนสงบจิตใจ กิจกรรมที่ควรจัดแทน กิจกรรมสหกรณ์ควรเป็นกิจกรรมที่เน้นความสุขและความเพลิดเพลิน ดังนั้นรูปแบบดังกล่าวโดย ภาพรวมมีความเหมาะสมแต่กิจกรรมที่ควรพิจารณาคือกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าหมู่บ้าน

4.2 การปรับปรุงรูปแบบหลังการจัดกิจกรรม

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงรูปแบบโดยอาศัยข้อมูลข้อสรุปจากการวิจัยและพัฒนาได้ รูปแบบที่เหมาะสม ประกอบด้วยกิจกรรมจำนวน 18 กิจกรรม มีวัตถุประสงค์คลุมเนื้อหา 3 ด้าน ปรับเปลี่ยนกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าหมู่บ้าน เป็นกิจกรรมอาชีพหัตถกรรมกระจุทดแทน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในจังหวัดสงขลา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุประกอบด้วย 3 กลุ่ม ดังต่อไปนี้คือ

1. ผู้ให้ข้อมูลเบื้องต้น จำนวน 21 คน ประกอบด้วย 1) ผู้สูงอายุจำนวน 8 คน 2) พระภิกษุจำนวน 4 รูป 3) นายแพทย์จำนวน 2 คน และ 4) นักวิชาการ นักฝึกอบรม ผู้ปฏิบัติการณ์และข้าราชการบำนาญจำนวน 7 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจงเนื่องจากเป็นผู้ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความรู้ความสามารถได้แนะนำต่อกันมา เป็นผู้ที่สนใจกิจกรรมและงานการศึกษานอกโรงเรียน ยินดีให้การสนับสนุนและยินดีให้ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ (รายชื่อปรากฏในภาคผนวก)

2. ผู้พิจารณารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุ จำนวน 19 คน ประกอบด้วย 1) ผู้กำหนดนโยบายจำนวน 4 คน 2) นักจัดกิจกรรมและผู้ปฏิบัติการณ์จำนวน 5 คน 3) นายแพทย์ จำนวน 1 คน นักฝึกอบรมจำนวน 5 คน และ 4) พยาบาลจำนวน 4 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจงเนื่องจากเป็นผู้ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความรู้ความสามารถได้แนะนำต่อกันมา (รายชื่อปรากฏในภาคผนวก)

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดลองรูปแบบจำนวน 60 คน ประกอบด้วยผู้สูงอายุจากชมรมวิทยาลัยพยาบาลสงขลาจำนวน 30 คน และผู้สูงอายุชมรมผู้สูงอายุอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลาจำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจงโดยจะต้องเป็นผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมชมรมอย่างสม่ำเสมอและยินดีเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ เนื่องจากมีปัญหากระแทกขึ้นกับครอบครัว ผู้สูงอายุ ได้แก่ ไฟไหม้บ้าน ญาติเสียชีวิต และทอดผ้าป่าที่วัดในชุมชน กลุ่มตัวอย่างจึงลดจำนวนลงไป ได้กลุ่มตัวอย่างจากชมรมผู้สูงอายุวิทยาลัยพยาบาลจำนวน 20 คน และชมรมผู้สูงอายุอำเภอจะนะจำนวน 25 คน รวมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 45 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองประกอบด้วยแบบ สัมภาษณ์ แบบสอบถามความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกิจกรรมและแบบสอบถามเพื่อประเมิน ผลการจัดกิจกรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แบบสัมภาษณ์ ใช้ถามผู้สูงอายุอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อให้ได้คำตอบในเรื่อง การะกิจประจำวัน การใช้เวลาว่าง อาชีพและกิจกรรมที่ต้องการและแบบสัมภาษณ์ใช้ถาม นักวิชาการ นักจัดกิจกรรม ในเรื่องเนื้อหาของกิจกรรม วิธีการจัดกิจกรรม ระยะเวลา วิทยากร สถานที่จัดกิจกรรม จำนวนผู้ให้ข้อมูลเบื้องต้น ทั้ง 2 กลุ่ม 21 คน

2. แบบสอบถามประกอบไปด้วย

2.1 แบบสอบถามความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกิจกรรม ใช้ถามผู้สูงอายุ จำนวน 21 คน ในเรื่องความเหมาะสมของรูปแบบ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อรูปแบบที่มีส่วน ประกอบในการพิจารณา 6 ส่วนดังนี้ 1) วัตถุประสงค์ 2) เนื้อหา 3) ระยะเวลา 4) การนำเสนอกิจกรรม 5) วิทยากร และ 6) สถานที่จัดกิจกรรม

2.2 แบบสอบถามเพื่อประเมินผลการจัดกิจกรรม มี 4 แบบใช้ถามผู้สูงอายุ จำนวน 45 คน ในเรื่องต่อไปนี้ ความพึงพอใจในกิจกรรม และความเหมาะสมของเนื้อหา กับระยะเวลาในการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ (แบบที่ 1) การประเมินความเหมาะสมของ วิทยากร (แบบที่ 2) ประเมินการจัดการ (แบบที่ 3) และสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าร่วม กิจกรรม โดยวิทยากรจำนวน 4 คน (แบบที่ 4)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสนอไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลสงขลาและผู้นำตำบลจะโหนด อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา เพื่อขอความร่วมมือในการนำตัวอย่างประชากรมาศึกษาโดยเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน

2. ผู้วิจัยได้เข้าไปชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมกับผู้นำ และกับกลุ่มตัวอย่าง และนัดหมายวัน เวลา ในการเข้าร่วมกิจกรรม
3. จัดกิจกรรม เป็นเวลา 3 วัน และเก็บข้อมูลจากผู้สูงอายุที่เป็นตัวอย่างประชากร แต่ละชุมชน โดยให้ตอบแบบสอบถามหลังจากการจัดกิจกรรมเสร็จสิ้นในแต่ละวัน ใช้เวลาจัดกิจกรรม ตั้งแต่วันที่ 7 - 12 กุมภาพันธ์ 2535 เป็นการจัดกิจกรรมให้ 2 กลุ่ม ๆ ละ 3 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้องและลงรหัสข้อมูล เพื่อนำไปวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ คำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้สูงอายุ นำข้อมูลมาแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ แยกตามเพศ เขตที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษาและรายได้ แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง
2. วิเคราะห์ความพึงพอใจในกิจกรรม ความเหมาะสมของเนื้อหากิจกรรมกับระยะเวลา ในแต่ละวัน แยกเป็นรายกิจกรรม และสรุปรวมในแต่ละด้าน โดยแจกแจงความถี่ หาค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อและสรุปรวมแล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง โดยกำหนดค่าคะแนนดังนี้

มีความพึงพอใจในกิจกรรม/ความเหมาะสมทางเนื้อหากิจกรรมกับระยะเวลา

มากที่สุด	ค่าคะแนน	5	คะแนน
มาก	"	4	"
ปานกลาง	"	3	"
น้อย	"	2	"
น้อยที่สุด	"	1	"

3. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในกิจกรรม ความเหมาะสมของเนื้อหากิจกรรมกับระยะเวลา เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มเป็นรายกิจกรรมตาม เพศ ที่อยู่ อาศัย ระดับการศึกษา และรายได้ โดยใช้ t-test (t-test for independent group ตรวจสอบ 2 ทาง)

4. วิเคราะห์ ข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุ ต่อรูปแบบการจัดกิจกรรม นำข้อมูลมาสรุปรวมเป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การคำนวณค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน เลขคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่ามัธยฐานเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย (\bar{X})

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ

\bar{X} แทน มัธยฐานเลขคณิต

$\sum fx$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้ง N จำนวน

N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

S.D แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x แทน คะแนนที่กำหนดตามสเกล

f แทน จำนวนผู้ตอบแต่ละข้อคำถาม

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

3. การทดสอบค่าที (t-test)

$$t = \frac{(\bar{x}_1 - \bar{x}_2) - (\mu_1 - \mu_2)}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}} \quad df = \frac{(s_1^2/n_1 + s_2^2/n_2)}{[(s_1^2/n_1)^2 / (n_1 - 1)] + [(s_2^2/n_2) / (n_2 - 1)]}$$

$$\cong n_1 + n_2 - 2$$

\bar{x}_1, \bar{x}_2 = ค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

μ_1, μ_2 = ค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จากประชากรกลุ่มที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

s_1, s_2 = ความแปรปรวนประมาณของกลุ่มตัวอย่าง

(Separate Variance estimate)